

Παντελής Γεωργογιάννης

Η Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης

Διδακτικό υλικό

Πάτρα 2008

Περιεχόμενα

1. Διδακτική σειρά «Πες το Ελληνικά» - Εισαγωγικές πληροφορίες	7
1.1. Βιβλία	7
1.1.1. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 1	7
1.1.2. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 2	7
1.1.3. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 3	8
1.1.4. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 4	8
1.1.5. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 5	8
1.1.6. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 6	9
1.2. Γλωσσάρια	9
1.3. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο δασκάλου	10
1.4. «Πες το Ελληνικά» Βιβλία ασκήσεων 1-6	10
1.5. «Πες το Ελληνικά» Κασέτες και CD ήχου 1-6	10
1.6. «Πες το Ελληνικά» Έντυπα διαπίστωσης της ελληνομάθειας	10
2. Διδακτική σειρά «Ελληνικά ως Δεύτερη Γλώσσα» - Εισαγωγικές πληροφορίες	11
2.1. Βιβλία	11
2.1.1. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος I	11
2.1.2. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος II	11
2.1.3. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος III	12
2.1.4. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος IV	12
2.1.4. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος V	13
2.1.5. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος VI	13
2.2. Γλωσσάρια	13
2.3. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Κασέτες και CD ήχου.	14
2.4. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα», Βιβλίο Δασκάλου, Τόμοι I-II	14
2.5. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Παράρτημα Γραμματικής και Συντακτικού	15
2.6. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Έντυπα διαπίστωσης της ελληνομάθειας	15
2.7. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» CD-ROM «Ελληνομάθεια» 1 για Αγγλόφωνους	15

1. Διδακτική σειρά «Πες το Ελληνικά» - Εισαγωγικές πληροφορίες

Η σειρά «Πες το Ελληνικά» είναι μια ευχάριστη, πρωτοποριακή διδακτική σειρά που απευθύνεται σε αρχάριους μαθητές μικρής ηλικίας αλλά και σε αρχάριους μαθητές μεγαλύτερων τάξεων. Στα έξι βιβλία της σειράς δεν ακολουθείται ενιαίος μύθος με τα ίδια παιδιά από την αρχή ως το τέλος. Η εγκατάλειψη του ενιαίου μύθου δίνει τη δυνατότητα να παρουσιαστούν θέματα από το άμεσο περιβάλλον του παιδιού και από διαφορετικά περιβάλλοντα και σε ποικίλες καταστάσεις της ζωής. Η σειρά συνδυάζει δομολειτουργικές και επικοινωνιακές ασκήσεις αλλά και παιχνίδια, σταυρόλεξα, παιδικά τραγουδάκια που προωθούν τη φαντασία και τη δημιουργία.

1.1. Βιβλία

1.1.1. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 1

Το βιβλίο 1 απευθύνεται σε μαθητές που διδάσκονται για πρώτη φορά την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη ή ξένη και παράλληλα πρώτη ανάγνωση και γραφή, γι' αυτό αρχίζει με προγραφικές ασκήσεις. Με αυτές οι μαθητές εξασκούνται στις ιδιαιτερότητες της γραφής του ελληνικού αλφαβήτου, ενώ παράλληλα αναπτύσσουν μοκινητικές δεξιότητες γραφής των ελληνικών γραμμάτων. Μετά το προγραφικό στάδιο ακολουθεί το αλφαβητάρι, όπου τα γράμματα παρουσιάζονται και μεμονωμένα και μέσα σε λέξεις, οι οποίες συνοδεύονται από την εικονική τους παράσταση. Από τα διδαχθέντα γράμματα δημιουργούνται σε πρώτο επίπεδο απλές λέξεις, προτάσεις και φράσεις. Το Βιβλίο 1 ολοκληρώνεται με τα δώδεκα μαθήματα, τα οποία περιλαμβάνουν απλές λέξεις, φράσεις, προτάσεις μέσα σε διαλόγους ή σύντομα περιγραφικά κείμενα με τα οποία διδάσκεται παράλληλα και ένα γραμματικό φαινόμενο. Ακολουθούν ασκήσεις συμπλήρωσης κενών, ασκήσεις αντικειμενικής επιλογής, αντικατάστασης κ.τ.λ., εναρμονισμένες πάντα με την ηλικιακή αφομοιωτική ικανότητα των μαθητών αλλά και διάφορα παιχνίδια, και παιδικά τραγουδάκια, τα οποία αξιοποιούνται επικοινωνιακά και γλωσσικά.

1.1.2. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 2

Το Βιβλίο 2 περιλαμβάνει παιδοκεντρικά κείμενα, κατεξοχήν διαλογικά ή αφηγηματικά, τα οποία συνοδεύονται από ερωτήσεις που αποσκοπούν στην πλήρη κατανόησή τους και προάγουν την επικοινωνιακή δραστηριότητα των μαθητών. Οι γραμματικοί τύποι –κλιτοί και άκλιτοι- δε διδάσκονται μεμονωμένα αλλά μέσα σε συχνόχρηστες φράσεις οι οποίες έχουν συντακτική και σημασιολογική απόχρωση. Έπονται ποικίλες ασκήσεις γραμματικής, αλλά και ασκήσεις ζωγραφικής, ανέκδοτα, αινίγματα, παροιμίες κ.ά. Στα μαθήματα παρεμβάλλονται επαναληπτικές ασκήσεις που καταλήγουν σε δεξιότητες που έχουν την εφαρμογή τους στη γλωσσική συμπεριφορά των παιδιών.

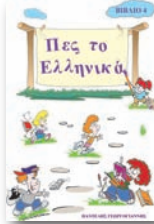
1.1.3. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 3

Στο Βιβλίο 3 επαναλαμβάνεται το αλφαβητάρι, γιατί το βιβλίο αυτό αφενός αποτελεί συνέχεια των δύο πρώτων βιβλίων και απευθύνεται σε μαθητές που έχουν αποκτήσει τους βασικούς μηχανισμούς της πρώτης ανάγνωσης και γραφής. Αφετέρου, ο μαθητής των οκτώ χρόνων δε χρειάζεται να ξεκινήσει από το βιβλίο 1 αλλά από το βιβλίο 3 που είναι προσαρμοσμένο στις ηλικιακές απαιτήσεις του και στις μαθησιακές ανάγκες του. Τα πρώτα δέκα μαθήματα είναι επαναληπτικά των γραμματικών και λεξιλογικών φαινομένων που διδάχθηκαν στα βιβλία 1 και 2 και αποτελούν το πρωταρχικό βήμα για την ομαλή ένταξη των μαθητών στο δεύτερο επίπεδο. Στα πρώτα μαθήματα τα κείμενα από πλευράς δομών λόγου είναι απλά, περιλαμβάνουν εύληπτες φράσεις και εκφράσεις, ενώ σταδιακά η δομή τους γίνεται πιο σύνθετη. Συνοδεύονται από εικόνες ή σκίτσα με τα οποία οι μαθητές ασκούνται σε κάθε μορφή επικοινωνίας και επιτυγχάνεται η ομαλή και άνετη μετάβασή τους από το εικονικό στο κειμενικό περιβάλλον. Τα γραμματικά φαινόμενα διδάσκονται όχι μεμονωμένα αλλά μέσα σε φράσεις στις οποίες συσχετίζεται η μορφή των γραμματικών τύπων με τη σημασία και τη σύνταξή τους, η εμπέδωση των οποίων επιτυγχάνεται με την πολυμορφία των ασκήσεων. Τα γλωσσικά παιχνίδια δίνουν έναν ανάλαφρο και ευχάριστο τόνο στη γλωσσική διαδικασία, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν στην εξάσκηση των μαθητών στον προφορικό και γραπτό λόγο.

1.1.4. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 4

Με το βιβλίο 4 οι μαθητές κατέχουν το δεύτερο επίπεδο ελληνομάθειας, έχουν δηλαδή αποκτήσει μια βασική επικοινωνιακή ικανότητα, προφορική και γραπτή. Τα κείμενα των είκοσι δύο μαθημάτων παρουσιάζουν ποικιλία ως προς τη μορφή. Είναι κατεξοχήν διαλογικά, δε λείπουν όμως και τα περιγραφικά ή διηγηματικά καθώς και τα κείμενα ποιητικής μορφής. Τα θέματα των κειμένων δεν προέρχονται μόνο από χώρους εμπειριών των παιδιών, αλλά και από το χώρο της ελληνικής μυθολογίας και παράδοσης. Με ερωτήσεις που σχετίζονται με το κείμενο διαπιστώνεται η κατανόηση των κειμένων και δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να εκφραστούν και να εξασκηθούν στη χρήση του νέου λεξιλογίου. Σε κάθε κείμενο εμπεριέχονται γραμματικά φαινόμενα, η εφαρμογή και η εμπέδωση των οποίων επιτυγχάνονται με την εκτέλεση των ασκήσεων. Τα τραγούδια και τα διάφορα άλλα γλωσσικά παιχνίδια αποτελούν ένα ευχάριστο διάλειμμα του γλωσσικού μαθήματος, χωρίς να αποκλείεται η περίπτωση αξιοποίησής τους γλωσσικά και επικοινωνιακά.

1.1.5. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 5

Το βιβλίο 5 αποτελεί από τη μια συνέχεια του δεύτερου επιπέδου και

από την άλλη είναι δομημένο με τέτοιο τρόπο που να καλύπτει και τις ανάγκες των μαθητών που ξεκινούν σ' αυτή την ηλικία τη γνωριμία τους με την ελληνική γλώσσα. Γι' αυτό το λόγο στην αρχή του βιβλίου παρατίθεται το αλφαβητάρι, όπως και στα βιβλία 1 και 3. Σε αυτό το βιβλίο έχουν ενσωματωθεί και λογοτεχνικά κείμενα, τα οποία ανταποκρίνονται σε αυτές τις ηλικίες και επεξεργάζονται όχι μόνο γλωσσικά αλλά και ερμηνευτικά. Στα πρώτα μαθήματα γίνεται μια συμπερίληψη όλων των γραμματικών φαινομένων που έχουν διδαχθεί και στα δύο επίπεδα, ενώ στη συνέχεια οι μαθητές εισάγονται σε απλές συντακτικές δομές της γλώσσας. Υπάρχουν ασκήσεις που δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να υποδύονται ρόλους ή να διηγούνται διάφορα περιστατικά που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με το θέμα του μαθήματος που έχουν επεξεργαστεί. Με τις επαναληπτικές ασκήσεις ο μαθητής ενεργοποιείται, επανέρχονται στη μνήμη του όσα έχει διδαχθεί, εμποδώνονται αλλά και ελέγχεται ο βαθμός αφομοίωσής τους.

1.1.6. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο 6

Με το βιβλίο 6 ολοκληρώνεται η διδακτική σειρά «Πες το Ελληνικά». Οι μαθητές κατέχουν το τρίτο επίπεδο ελληνομάθειας, έχουν δηλαδή αποκτήσει επαρκή επικοινωνιακή ικανότητα, προφορική και γραπτή. Και αυτό το βιβλίο ακολουθεί την ίδια βασική δομή με τα προηγούμενα, έχει επικοινωνιακά χαρακτηριστικά, αφού προβάλλονται πραγματικές περιστάσεις επικοινωνίας που εμπλέκουν τα παιδιά στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου. Υποδειγματικοί πίνακες βοηθούν τους μαθητές στην παραγωγή και τη σύνθεση λέξεων.

1.2. Γλωσσάρια

Κάθε βιβλίο της διδακτικής σειράς «Πες το Ελληνικά» συνοδεύουν γλωσσάρια στις παρακάτω γλώσσες:

- . Αγγλική
- . Γαλλική
- . Ρωσική
- . Φλαμανδική
- . Βουλγαρική
- . Γερμανική
- . Τουρκική

Παίρνοντας ως βάση το γεγονός ότι μαθητές που καλούνται να μάθουν μια ξένη γλώσσα είναι πολύ πιο προχωρημένοι στη γλώσσα της χώρας υποδοχής, αν είναι ομογενείς, ή στη μητρική τους γλώσσα, αν είναι αλλοδαποί, και ότι η ελληνική γλώσσα είναι δεύτερη ξένη γλώσσα γι' αυτούς, δημιουργήσαμε τα γλωσσάρια. Στα γλωσσάρια μεταφράζονται όλες οι λέξεις που υπάρχουν στα έξι βιβλία της διδακτικής σειράς είτε αυτές είναι στο αλφαβητάρι είτε στα μαθήματα είτε στις ασκήσεις. Ειδικά στο γλωσσάρι του βιβλίου 1 η απόδοση της σημασίας των

λέξεων του αλφαβηταρίου γίνεται με τη βοήθεια της εικονικής τους παράστασης, επειδή το βιβλίο αυτό προορίζεται για μαθητές που δε γνωρίζουν ανάγνωση και γραφή. Στη συνέχεια, αφού προχωρήσει το πρώτο στάδιο ανάγνωσης και γραφής στην πρώτη και δεύτερη γλώσσα, δίνεται η μετάφραση όλων των λέξεων που εμπεριέχονται στο βιβλίο.

1.3. «Πες το Ελληνικά» Βιβλίο δασκάλου

Δίνονται αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο διδασκαλίας των μαθημάτων καθώς και διευκρινίσεις για τον τρόπο διεξαγωγής των παιγνιδιών και των υπόλοιπων ασκήσεων. Στο τέλος του βιβλίου του δασκάλου παρατίθενται κάποιες δειγματικές διδασκαλίες, από τις οποίες ο δάσκαλος μπορεί να πάρει ερεθίσματα για την επιτυχή διεξαγωγή του μαθήματος και πιθανόν να βρει διδακτικούς δρόμους που θα μπορέσει να ακολουθήσει κατά την πορεία της διδασκαλίας του.

1.4. «Πες το Ελληνικά» Βιβλία ασκήσεων 1-6

Οι ασκήσεις που περιέχονται σε αυτά τα βιβλία αφορούν στην επέκταση και τη διεύρυνση του διδακτικού έργου και παράλληλα με αυτές επιδιώκεται η βαθύτερη εμπέδωση των λεξιλογικών και γραμματικών φαινομένων. Για να μην καταντούν οι ασκήσεις κουραστικές και μονότονες και προκειμένου να τραβούν το ενδιαφέρον των μαθητών, δίνονται σε μορφή παιγνιδιών με αποτέλεσμα να προάγεται η φαντασία και η δημιουργικότητά τους.

1.5. «Πες το Ελληνικά» Κασέτες και CD ήχου 1-6

Οι κασέτες και τα CD ήχου περιλαμβάνουν τα διαλογικά και αφηγηματικά κείμενα των διδακτικών μαθημάτων βοηθώντας τους μαθητές στη σωστή προφορά της ελληνικής γλώσσας, αφού έχουν την ευκαιρία να ακούσουν τα ελληνικά στο φυσικό τους χόρο.

1.6. «Πες το Ελληνικά» Έντυπα διαπίστωσης της ελληνομάθειας

Τα έντυπα διαπίστωσης της ελληνομάθειας έχουν συνταχθεί με βάση τη διδακτική σειρά “Πες το Ελληνικά” και βοηθούν τον εκπαιδευτικό να ξεπεράσει το πρόβλημα της ανομοιογενούς σύνθεσης των μαθητών του που οφείλεται στο διαφορετικό βαθμό κατοχής της ελληνικής γλώσσας. Με άλλα λόγια πρόκειται για ένα χρήσιμο εργαλείο που δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να φτιάξει ομοιογενείς ομάδες, απαραίτητες για την αποτελεσματικότερη απόδοση της διδακτικής διαδικασίας.

2. Διδακτική σειρά «Ελληνικά ως Δεύτερη Γλώσσα» - Εισαγωγικές πληροφορίες

Η σειρά «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» αποτελεί μια παιδαγωγικά κατάλληλη και επιστημονικά ολοκληρωμένη διδακτική σειρά, η οποία απευθύνεται σε ενήλικες και καλύπτει όλο το φάσμα των διδακτικών αναγκών εκείνων που ενδιαφέρονται να μάθουν τη νέα ελληνική γλώσσα τόσο στην Ελλάδα όσο και το εξωτερικό. Η εν λόγω σειρά παίρνει το διδασκόμενο από μια μηδενική βάση γνώσης της ελληνικής γλώσσας και τον οδηγεί μέσα από τρία διαφορετικά επίπεδα (αρχαρίων, μεσαίων, προχωρημένων) σε επίπεδο γνώσης ανάλογο του Certificate of Proficiency της Αγγλικής. Και με τους έξι τόμους της σειράς το σύγχρονο αυτό διδακτικό υλικό βοηθά τον ξενόγλωσσο διδασκόμενο να εξασκείται στο να ακούει και να καταλαβαίνει ακολουθώντας ένα συνειρμό σκέψεων, απελευθερωμένος σιγά-σιγά από την τυπική διδασκαλία της γλώσσας δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στις επικοινωνιακές του ανάγκες.

2.1. Βιβλία

2.1.1. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος I

Ο τόμος I περιλαμβάνει κείμενα κατεξοχήν διαλογικής μορφής, τα οποία εξυπηρετούν τις πραγματικές καθημερινές ανάγκες του διδασκόμενου για επικοινωνία και παιδιστώνονται με έγχρωμες φωτογραφίες που έχουν άμεση σχέση με το περιεχόμενο τους δίνοντας ερεθίσματα για περαιτέρω διάλογο. Στις επτά πρώτες ενότητες με την άσκηση «Προφέρω σωστά» εμπεδώνεται η προφορά λέξεων, κυρίως εκείνων που περιέχουν δίψηφα, διφθόγγους ή συμφωνικά συμπλέγματα. Με μια σειρά γραμματικών και σε μικρότερη έκταση συντακτικών ασκήσεων

που συνοδεύουν και τις 22 ενότητες του τόμου αυτού οι διδασκόμενοι κατανοούν τη λειτουργία συγκεκριμένων γραμματικοσυντακτικών φαινομένων μέσα από πραγματικές καταστάσεις της γλώσσας, ενώ με τις ασκήσεις χρήσης των λέξεων γνωρίζουν τις πολλαπλές σημασίες της ίδιας λέξης πάντα μέσα από παραδείγματα. Οι περισσότερες ενότητες διανθίζονται με ιστορικά και πολιτιστικά θέματα από την Ελλάδα και το εξωτερικό προσφέροντας ευκαιρία για σχολιασμό και συζήτηση μέσα στην τάξη. Με τις «Ασκήσεις ρόλων» στο τέλος των ενότητων εξάλλου οι διδασκόμενοι υποδύονται κάποιους ρόλους ενθαρρύνονται στη χρησιμοποίηση λέξεων που έχουν διδαχτεί σε κάθε ενότητα αλλά και στην παραγωγή νέου λόγου πάντα μέσα σ' ένα κλίμα ευχάριστο και σε μια κατάσταση αληθινής επικοινωνίας. Ανά επτά ενότητες παρεμβάλλονται επαναληπτικές ασκήσεις, με τις οποίες ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης των ήδη διδαχθέντων γραμματικών, συντακτικών, λεξιλογικών και σημασιολογικών φαινομένων.

2.1.2. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος II

Στον τόμο II περιέχονται κείμενα επικοινωνιακά, διαλογικής ή

αφηγηματικής μορφής, τα οποία συνοδεύονται από ερωτήσεις που σκοπό έχουν την κατανόησή τους και την ανάπτυξη επικοινωνιακών δραστηριοτήτων από τους διδασκόμενους. Στη συνέχεια με ασκήσεις συμπλήρωσης κενών, αντικατάστασης, αντικειμενικής επιλογής κ.λπ. ολοκληρώνεται η παρουσίαση των σημαντικότερων γραμματικών φαινομένων, ενώ συνεχίζεται η παράθεση συντακτικών και σημασιολογικών ασκήσεων σε μεγαλύτερη έκταση τώρα, με αποτέλεσμα ο αρχάριος διδασκόμενος να φτάνει σ' ένα βασικό επίπεδο κατοχής της ελληνικής γλώσσας. Η ικανότητα παραγωγής λόγου εξάλλου ενισχύεται με την ενότητα «Λόγος και εικόνα» και με τις ασκήσεις ρόλων, όπου δίνεται η δυνατότητα στους διδασκόμενους να διαλεχθούν, να περιγράψουν ένα χώρο, να εκφράσουν τις προσωπικές τους απόψεις πάνω σε συγκεκριμένα θέματα, αλλά και να συμμετάσχουν ενεργά σε αυτό που τους ζητείται. Η εμπέδωση όλων όσων έχουν διδαχθεί πραγματοποιείται με τις επαναληπτικές ασκήσεις που παρεμβάλλονται στις ενότητες.

2.1.3. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος III

Ο τρίτος τόμος ακολουθεί την ίδια βασική δομή με τους προηγούμενους με μια σταδιακή μετάβαση όμως σε δυσκολότερα κείμενα κοινωνικού προβληματισμού. Οι «Γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις» περιλαμβάνουν εκτός από σύντομη επανάληψη των φαινομένων που έχουν διδαχθεί στους τόμους I και II και ασκήσεις ορθογραφίας, παραγωγής, σύνθεσης, αντιστοίχισης συνωνύμων και αντιθέτων κ.λπ. Οι σημασιολογικές αποχρώσεις κλιτών και άκλιτων μερών του λόγου γίνονται αντιληπτές μέσα από καθημερινές φράσεις, ενώ όλα τα καινούρια φαινόμενα εμπεδώνονται με τις επαναληπτικές ασκήσεις. Οι πληροφορίες εξάλλου για διεθνείς οργανώσεις και παγκόσμιους οργανισμούς δίνουν το έναυσμα για προβληματισμό και συζήτηση.

2.1.4. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος IV

Με τον τέταρτο τόμο οι διδασκόμενοι κατέχουν το μεσαίο επίπεδο ελληνομάθειας, έχουν αποκτήσει δηλαδή μια αρκετά καλή επικοινωνιακή ικανότητα, προφορική και γραπτή. Ο λόγος εδώ γίνεται πιο σύνθετος, το λεξιλόγιο είναι αναβαθμισμένο και πιο πλούσιο μιας και τα κείμενα βασίζονται σε επικοινωνιακά άρθρα, δοκίμια και μελέτες πάνω σε σύγχρονα κοινωνικά θέματα. Τέσσερις ενότητες περιλαμβάνουν λογοτεχνικά κείμενα μεταξύ των οποίων και ένα απόσπασμα από αρχαία κωμωδία, για μια πρώτη επαφή των διδασκόμενων με την ελληνική λογοτεχνία, η οποία παρουσιάζεται αναλυτικά στους δύο επόμενους τόμους. Στον τόμο αυτό δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα παράγωγα και σύνθετα ουσιαστικών και

ρημάτων, τα οποία παρουσιάζονται μέσα από πίνακες. Τα συντακτικά φαινόμενα δε δίνονται με τη μορφή κανόνων, όπως ήθελε η παραδοσιακή μέθοδος, αλλά με φράσεις παρμένες είτε μέσα από τα κείμενα είτε από τον καθημερινό λόγο, πάνω στις οποίες γίνεται αναλυτική σύνταξη για καλύτερη αφομοίωση συγκεκριμένων συντακτικών φαινομένων. Θέματα λαογραφικά, ιστορικά και πολιτιστικά, μεταξύ άλλων, διαπραγματεύεται η ενότητα «Λόγος και εικόνω», ενώ ο τόμος κλείνει με τα «Θέματα για συζήτηση», όπου σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα γίνονται αντικείμενο βαθύτερου σχολιασμού.

2.1.4. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος V

Τόσο ο τόμος V όσο και ο τόμος VI ανταποκρίνονται σε ένα ανώτερο επίπεδο γνώσης της ελληνικής. Επειδή οι τόμοι αυτοί προορίζονται για φοιτητές που θα διδάξουν τη νεοελληνική γλώσσα στη χώρα τους, τα κείμενα που απαρτίζουν τις ενότητες είναι λογοτεχνικά και ιστορικά μέσω των οποίων διαφαίνεται η εξέλιξη και η πολυμορφία της ελληνικής γλώσσας και η ιστορική πορεία του ελληνισμού στο πέρασμα των αιώνων. Τα 22 κείμενα του τόμου αυτού συνοδεύουν ερωτήσεις κατανόησής τους, όπου ζητείται, μεταξύ άλλων, απ' το διδασκόμενο να βρει πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του συγγραφέα. Η εμπέδωση των κυριότερων γραμματικών φαινομένων επιτυγχάνεται μέσα από επαναληπτικές ασκήσεις, ενώ οι διδασκόμενοι εξασκούνται στη γραπτή διατύπωση ιδεών και απόψεων καθώς επίσης στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων σύμφωνα με υποδειγματικούς πίνακες. Η επικοινωνιακή δραστηριότητα ενεργοποιείται με τη συζήτηση πάνω σε θέματα ιστορικά και κοινωνικά.

2.1.5. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Τόμος VI

Με τον έκτο τόμο ολοκληρώνεται η διδακτική σειρά «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα». Στον τόμο αυτό τα αποσπάσματα του πεζού και ποιητικού λόγου παρατίθενται κατά λογοτεχνικές σχολές για την πληρέστερη γνωριμία των διδασκόμενων με τη νεοελληνική λογοτεχνία. Οι λεξιλογικές και σημασιολογικές ασκήσεις καταλαμβάνουν τη μεγαλύτερη έκταση, ενώ ολοκληρώνεται η διδασκαλία του συντακτικού. Παράλληλα οι διδασκόμενοι εξασκούνται στη γραπτή διατύπωση σύνθετου λόγου καθώς και στην ανάπτυξη επιχειρηματολογίας και κρίσεων πάνω σε σύγχρονα θέματα.

2.2. Γλωσσάρια

Κάθε τόμο της διδακτικής σειράς «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» συνοδεύουν γλωσσάρια στις παρακάτω γλώσσες:

Αγγλικά

Αλβανικά

Βουλγαρικά

Γαλλικά

Γερμανικά
Ρώσικα

Ισπανικά
Σέρβικα

Ιταλικά
Τούρκικα

Ρουμανικά
Φλαμανδικά

Τα γλωσσάρια αποτελούν βοηθητικό μέσο μετάβασης του διδασκόμενου από τη μητρική του γλώσσα στην ελληνική. Αποτελούνται από δύο βασικά μέρη, το γλωσσάρι ενοτήτων και το αλφαβητικό γλωσσάρι. Στο πρώτο μέρος μεταφράζονται όλες οι λέξεις με τη σειρά που εμφανίζονται σε κάθε ενότητα. Τα ρήματα βρίσκονται στο α' ενικό πρόσωπο, ενώ τα ουσιαστικά, τα επίθετα, οι αντωνυμίες και οι μετοχές της παθητικής φωνής, στην ονομαστική ενικού, ώστε ο διδασκόμενος να εξοικειώνεται με την κλίση αυτών των μερών του λόγου. Παράλληλα, δίπλα στην ελληνική λέξη και μέσα σε παρένθεση αναγράφεται το μέρος του λόγου στο οποίο ανήκει αυτή. Στα ουσιαστικά προσδιορίζεται επίσης μέσα σε παρένθεση το γένος τους με τη γραφή του κατάλληλου κάθε φορά άρθρου, ενώ στα επίθετα, τις αντωνυμίες και τις μετοχές παθητικής φωνής σημειώνονται και τα τρία γένη. Στο δεύτερο μέρος, το αλφαβητικό γλωσσάρι, περιέχονται όλες οι λέξεις των ενοτήτων των βιβλίων κατά αλφαβητική σειρά, όπως δηλαδή θα τις συναντούσε κάποιος σε ένα ελληνικό λεξικό. Αρχικά παρατίθενται αλφαβητικά τα κύρια ονόματα και στη συνέχεια όλα τα κοινά ονόματα συνοδευόμενα από το γένος τους σε όποια αυτό χρειάζεται.

2.3. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Κασέτες και CD ήχου.

Οι κασέτες ήχου που συνοδεύουν τους τέσσερις πρώτους τόμους της διδακτικής σειράς «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» περιλαμβάνουν την ηχητική απόδοση των διαλόγων και αφηγηματικών κειμένων των διδακτικών ενοτήτων κάθε τόμου βοηθώντας τους διδασκόμενους στη σωστή προφορά της ελληνικής γλώσσας, αφού έχουν την ευκαιρία ν' ακούσουν τα ελληνικά στο φυσικό τους χώρο.

2.4. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα», Βιβλίο Δασκάλου, Τόμοι Ι-ΙΙ

Το βιβλίο δασκάλου αποτελεί ένα συμβουλευτικό βοήθημα για το δάσκαλο χωρίς να τον περιορίζει στη διδασκαλία του ή να τον δεσμεύει με τις συγκεκριμένες προτάσεις. Στο πρώτο μέρος γίνεται μια σύντομη αναφορά στους στόχους και τις δραστηριότητες του ΚΕ.Δ.ΕΚ. Στο δεύτερο μέρος γίνεται αναλυτική παρουσίαση των ενοτήτων των τόμων Ι και ΙΙ και δίνονται συγκεκριμένες οδηγίες για τη μέθοδο και τον τρόπο διδασκαλίας κάθε μέρους αυτών, καθώς και τη χρήση των γλωσσαρίων, ενώ στο τελευταίο μέρος παρατίθενται δύο ενδεικτικά διαγράμματα – προτάσεις διδασκαλίας, ένα για διδασκόμενους που δε γνωρίζουν καθόλου την

ελληνική γλώσσα και ένα για διδασκόμενους που τη γνωρίζουν, προκειμένου να διευκολύνουμε το δάσκαλο στο εκπαιδευτικό του έργο.

2.5. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Παράρτημα Γραμματικής και Συντακτικού

Το «Παράρτημα Γραμματικής και Συντακτικού» αποτελεί συνοδευτικό μέρος ολόκληρης της σειράς και σε αυτό παραπέμπουν οι «Γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις» των έξι τόμων της σειράς.

Αποτελείται από δύο μέρη, τη Συνοπτική Γραμματική της ελληνικής γλώσσας που βασίζεται στη Γραμματική του Μανόλη Τριανταφυλλίδη, και το Συνοπτικό Συντακτικό, που είναι βασισμένο στο Συντακτικό της Νέας Ελληνικής του Ο.Ε.Δ.Β.

Τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που εμφανίζονται στα βιβλία αναλύονται με κανόνες και κυρίως με πίνακες και παραδείγματα, ώστε ο διδασκόμενος να μπορέσει να κατανοήσει πλήρως και τα απλά και τα πιο σύνθετα από αυτά και να φτάσει έτσι στη γνώση και σωστή χρήση της ελληνικής γλώσσας.

2.6. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» Έντυπα διαπίστωσης της ελληνομάθειας

Τα έντυπα διαπίστωσης της ελληνομάθειας έχουν συνταχθεί με βάση τη διδακτική σειρά «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» και βοηθούν τον εκπαιδευτικό να ξεπεράσει το πρόβλημα της ανομοιογενούς σύνθεσης της μαθητών του που οφείλεται στο διαφορετικό βαθμό κατοχής της ελληνικής γλώσσας. Με άλλα λόγια πρόκειται για ένα χρήσιμο εργαλείο που δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να φτιάξει ομοιογενείς ομάδες, απαραίτητες για την αποτελεσματικότερη απόδοση της διδακτικής διαδικασίας.

2.7. «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα» CD-ROM «Ελληνομάθεια» 1 για Αγγλόφωνους

Το CD-ROM αυτό αποτελεί ένα σημαντικό συμπλήρωμα διδασκαλίας απουσία δασκάλου χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αποκλείεται και η χρήση του για διδασκαλία από το διδάσκοντα. Η δομή του βασίζεται στη δομή του πρώτου τόμου της διδακτικής σειράς. Αρχικά εμφανίζονται οι διάλογοι σε δυο μορφές: σε ηχητικούς διαλόγους εκφωνημένους από επαγγελματίες, ώστε ο διδασκόμενος να έχει ένα ηχητικό πρότυπο προφοράς της ελληνικής γλώσσας, και σε ηχητικούς διαλόγους ηχογραφημένους στο φυσικό τους περιβάλλον με την ενσωμάτωση στο CD-ROM βίντεο. Παράλληλα ο διδασκόμενος έχει τη

δυνατότητα να συμβουλευτεί τους κανόνες προφοράς, έτσι ώστε να γνωρίσει το μηχανισμό γραφής και προφοράς των γραμμάτων της ελληνικής γλώσσας, αλλά και να πληροφορηθεί ταυτόχρονα για τα μεταγλωσσικά της φαινόμενα.

Η κατανόηση των 22 κειμένων του τόμου Ι επιτυγχάνεται με το γλωσσάρι ενοτήτων, το αλφαβητικό γλωσσάρι και την αναζήτηση των λέξεων με επιλογή τους στο κείμενο. Όσον αφορά τις γραμματικές και συντακτικές ασκήσεις ο διδασκόμενος καλείται να τις συμπληρώσει με τη βοήθεια των παραδειγμάτων που του παρέχονται σε κάθε άσκηση, παίρνοντας κάθε φορά τις απαντήσεις «σωστό» ή «λάθος, προσπάθησε πάλι». Αφού συμπληρώσει όλες τις ασκήσεις για πρώτη φορά, πατάει το κουμπί βαθμολόγησης και του δίνεται το ποσοστό επιτυχίας. Έτσι στο τέλος κάθε ενότητας ο διδασκόμενος έχει τη δυνατότητα να δει τη συνολική βαθμολογία που αποκόμισε αξιολογώντας ο ίδιος τον εαυτό του.

Το CD-ROM συνοδεύεται και από συνοπτικό παράρτημα γραμματικής και συντακτικού, στο οποίο με την ανάλογη άσκηση παραπέμπεται ο διδασκόμενος, προκειμένου να ενημερωθεί για το εκάστοτε γραμματικό και συντακτικό φαινόμενο. Παράλληλα έχει τη δυνατότητα επιλέγοντας το σχετικό κουμπί να οδηγηθεί στην αναλυτική παρουσίαση όλης της γραμματικής και του συντακτικού και να βρει αυτό που τον ενδιαφέρει.